

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1914

Vragen van het lid **Werner** (CDA) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het schrappen van jazz en wereldmuziek bij de NPO* (ingezonden 20 januari 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Uslu** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 20 maart 2023).

Vraag 1

Is bij u bekend dat de naamswijziging van Radio 4 naar NPO Klassiek in de muziekwereld voor flinke commotie heeft gezorgd, nadat de nieuwe zendermanager aangaf dat jazz en wereldmuziek niet op dit kanaal thuis horen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u zich vinden in de observatie van Christiaan Weijts dat de overheid de infrastructuur ondersteunt rondom jazz en wereldmuziek middels het North Sea Jazz Festival, het BIMHUIS en de conservatoria, maar niet het kanaal waarop het te horen is?

Antwoord 2

Allereerst merk ik op dat de Nederlandse muziekcultuur, in het bijzonder op het terrein van jazz en wereldmuziek, van ongekend hoge kwaliteit is en een belangrijke plaats in de Nederlandse muziekcultuur inneemt. Nederlandse musici zijn bovendien van internationale topklasse. De publieke omroep is een belangrijk cultuurpodium voor muziek. Het behoort tot de taak van de publieke omroep om een gevarieerd muziekaanbod te verzorgen dat tegemoetkomt aan de muziekinteresses van diverse doelgroepen. Jazz en wereldmuziek horen daar ook bij. De wijze waarop de verschillende muziekgenres op de publieke zenders worden geprogrammeerd, behoort echter tot de programmatische autonomie van de NPO in samenwerking met de omroepen.

Omtrent de programmering van jazz en wereldmuziek berichtte de NPO mij dat met de naamswijziging van Radio 4 Klassiek de programmering niet is

¹ NRC, 20 januari 2023, «Jazzrel», <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/01/20/jazzrel-a4154796>

gewijzigd en dat jazz en wereldmuziek niet uit de programmering zijn verdwenen. Jazz, soul en wereldmuziek waren tot 1 januari 2016 onderdeel van de programmering van Radio 6. Die zender is per genoemde datum opgeheven. Sindsdien zijn jazz, soul en wereldmuziek ondergebracht op NPO Radio 2 in combinatie met een speciaal nieuw ingericht themakanaal, NPO Soul & Jazz. Voor dit kanaal is indertijd via de instemmingsprocedure voor nieuwe aanbodkanalen ministeriële instemming verleend. Dit maakte intensivering van deze muziekprogrammering mogelijk en kregen de genoemde muziekgenres een volwaardige en herkenbare plaats in het totale radioaanbod van de publieke omroep. Op het kanaal NPO Soul en Jazz is er voor luisteraars 24 uur per dag een grote variëteit aan jazz-, soul- en wereldmuziekprogramma's te vinden: non-stop muziek en gepresenteerde programma's, nieuw Nederlands talent en gevestigde internationale artiesten, registraties van concerten op de podia en live-concerten waaronder het North Sea Jazz Festival. NPO Soul & Jazz wordt uitgezonden via de analoge en digitale kabel, internet en DAB+. Het North Sea Jazz Festival is niet alleen via NPO Soul en Jazz te horen, maar ook op NPO Radio 2 met onder andere live uitzendingen.

In aanvulling nog het volgende: Het North Sea Jazz Festival ontvangt een kleine subsidie van het Fonds Podiumkunsten (FPK) die rechtstreeks naar de winnaar van de jaarlijkse compositieopdracht gaat. De exploitatie wordt met andere inkomsten gefinancierd. Het BIMHUIS wordt voornamelijk gesubsidiëerd door de gemeente Amsterdam. Vanuit het FPK wordt alleen een bijdrage gegeven in programmakosten.

Vraag 3 en 4

Bent u het eens met de suggestie die gedaan wordt in het artikel, namelijk dat de Stichting Nederlandse Publieke Omroep (NPO) invloed uitoefent op de programmering: «De zenderbazen verwijzen naar de omroepen die ze beknotten»? Mag dit volgens de Mediawet?

Hoe reflecteert u in deze casus op de verhoudingen tussen de NPO en de omroepverenigingen?

Antwoord 3 en 4

Het is aan de NPO en de omroepen om in goed onderling overleg en samenspel invulling te geven aan de programmering. Verder verwijs ik naar mijn antwoorden op dezelfde schriftelijke vragen van mevrouw Werner over het programma «Brommer op zee» (Aanhangsel Handelingen, nr. 1347).²

Vraag 5

Welke rol hebben kijkcijfers/luisteronderzoeken gespeeld bij het besluit om de naam en programmering van Radio 4 te wijzigen?

Antwoord 5

Over de reden van de naamswijziging heeft de NPO mij het volgende meegedeeld. Uit NPO-onderzoeken is gebleken dat 82% van de Nederlanders bekend is met NPO Radio 4. Echter, slechts 10% associeert NPO Radio 4 met wat de zender biedt, namelijk klassieke muziek. Vervolgens heeft de NPO op basis van onderzoek geconcludeerd dat een naamswijziging logisch en wenselijk is, zodat ook voor het brede publiek meteen duidelijk is wat de aard van de zender is. Bij de naamswijziging is de programmering niet gewijzigd. Zie verder antwoord 2.

Vraag 6

Bent u bereid om tijdens het gesprek met de NPO, zoals besproken tijdens het Wetgevingsoverleg Media van 28 november 2022³, te onderzoeken of papier en praktijk inderdaad niet hetzelfde zijn en om bij de uitwerking van de (gewijzigde) motie over «het succes van NPO-programma's niet afmeten aan kijkcijfers en marktaandeel»⁴ niet alleen aandacht te besteden aan televisie, maar ook aan radio en dit voorbeeld daarin mee te nemen?⁵

² Kamerstuk 36 200-VIII, nr. 167

³ Verslag van het Wetgevingsoverleg Media: 2022D55973

⁴ Kamerstuk 36 200-VIII, nr. 167

⁵ Kamerstuk 36 200-VIII, nr. 167

Antwoord 6

Zoals ik in mijn brief⁶ in reactie op het verzoek van uw Kamer over de uitvoering van de genoemde motie Werner-Sjoerdsma⁷ over het succes van NPO-programma's niet afmeten aan kijkcijfers en marktaandeelen heb aangegeven, zal ik hierbij aandacht besteden aan zowel kijk- als luistercijfers. Verder heb ik van de NPO vernomen dat het signaal serieus wordt genomen en dat hierover met de omroepen het gesprek wordt gevoerd in het kader van het Jaarplan Audio 2024. Ik zal dit onderwerp agenderen voor het reguliere overleg dat ik met raad van bestuur van de NPO heb. Tevens ben ik recent in gesprek geweest met een delegatie van muzikanten en vertegenwoordigers uit de jazz-sector. Ik heb hen toegezegd een vervolg-gesprek op te zetten waarin ook een bredere afspiegeling uit de sector zal aanschuiven.

⁶ Zie voor deze brief: <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2023D07962>

⁷ Kamerstuk 36 200-VIII, nr. 167.